

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 7.3.2025
COM(2025) 107 final

2025/0056 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om tillfälligt upphävande av vissa delar av förordning (EU) 2015/478 vad gäller import
av ukrainska produkter till Europeiska unionen**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Rysslands provocerade och oberättigade fullskaliga invasion av Ukraina, som pågår sedan den 24 februari 2022, har haft en djupgående negativ inverkan på Ukrainas förmåga att bedriva handel med resten av världen. I denna svåra situation betonade Europeiska rådet i sina slutsatser av den 27 oktober 2023 och den 15 december 2023 (vilka återigen bekräftades den 19 december 2024) att rådet kommer att fortsätta att ge Ukraina starkt politiskt och ekonomiskt stöd, så länge som det behövs.

Ukraina har bett unionen att göra det så enkelt som möjligt för landet att behålla sin ställning inom handeln gentemot resten av världen och att ytterligare fördjupa sina handelsförbindelser med unionen. Bland de åtgärder som har vidtagits för detta ändamål ingår ökad marknadsliberalisering för export från Ukraina genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/870 av den 30 maj 2022¹ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1077 av den 31 maj 2023² om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar handelsmedgivanden tillämpliga på ukrainska produkter enligt associeringsavtalet mellan EU och Ukraina. Förordning (EU) 2024/1392 trädde i kraft den 6 juni 2024 och kommer att vara i kraft till och med den 5 juni 2025³. Åtgärderna har gett ökad flexibilitet och säkerhet för ukrainska producenter.

Ukraina är fortfarande en stor exportör av järn och stål, trots att kriget har gjort att många produktionsanläggningar antingen förstörts eller ockuperats. Det är därför fortfarande nödvändigt att bibehålla det tillfälliga upphävandet av förordning (EU) 2015/478 om gemensamma importregler⁴. Detta tillfälliga upphävande är och förblir den rättsliga grunden för det tillfälliga upphävandet av unionens nuvarande skyddsåtgärd för stålprodukter (med avseende på sådan import från Ukraina) som en del av unionens stöd.

För detta ändamål är det nödvändigt att tillfälligt upphäva artiklarna 2, 4–7, 9–17 och 19–21 i förordning (EU) 2015/478 om gemensamma importregler, med avseende på import från Ukraina.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/870 av den 30 maj 2022 om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar handelsmedgivanden tillämpliga på ukrainska produkter enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (EUT L 152, 3.6.2022, s. 103).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1077 av den 31 maj 2023 om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar handelsmedgivanden tillämpliga på ukrainska produkter enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (EUT L 144, 5.6.2023, s. 1).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1392 av den 14 maj 2024 om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar de handelsmedgivanden som är tillämpliga på ukrainska produkter enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1392/oj>.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478 av den 11 mars 2015 om gemensamma importregler (EUT L 83, 27.3.2015, s. 16).

Med tanke på behovet av att fortsätta att stödja Ukraina ekonomiskt föreslår kommissionen att det antas en Europaparlamentets och rådets förordning som tillfälligt upphäver tillämpningen av artiklarna 2, 4–7, 9–17 och 19–21 i förordning (EU) 2015/478 om gemensamma importregler, med avseende på import med ursprung i Ukraina.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Det tillfälliga upphävandet av förordning (EU) 2015/478 om gemensamma importregler skulle, mot bakgrund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, vara förenligt med EU:s starka engagemang för att stödja Ukraina ekonomiskt genom internationell handel.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Europeiska unionen har kraftfullt fördömt Rysslands anfallskrig mot Ukraina och har vidtagit åtgärder av aldrig tidigare skådat slag för att stödja Ukraina i den rådande exceptionella situationen. Dessa åtgärder omfattar ekonomiskt stöd (inklusive makroekonomiskt stöd till nödåtgärder och återuppbyggnad), leverans av militär utrustning, antagandet av omfattande sanktioner mot Ryssland och Belarus, och intensifierat samarbete inom ramen för associeringsavtalet. Dessutom beviljades Ukraina status som kandidatland i juni 2022 och anslutningsförhandlingar inleddes i december 2023.

Den föreslagna förordningen skulle därför vara förenlig med och följa av unionens skyldighet enligt artikel 21.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) att sörja för samstämmigheten mellan de olika områden som omfattas av dess yttre åtgärder. Den skulle också vara förenlig med artikel 207.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), enligt vilken den gemensamma handelspolitiken ska föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 207.2 i EUF-fördraget.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Subsidiaritetsprincipen är inte tillämplig eftersom den gemensamma handelspolitiken enligt artikel 3.1 e i EUF-fördraget är ett område där unionen har exklusiv befogenhet.

- **Proportionalitetsprincipen**

Detta förslag är nödvändigt för att uppnå målet att stödja Ukraina ekonomiskt i den rådande svåra situationen, också när det gäller handeln med unionen.

- **Val av instrument**

Detta förslag är förenligt med artikel 207.2 i EUF-fördraget, som avser åtgärder inom ramen för den gemensamma handelspolitiken.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter**

Ej tillämpligt.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Ej tillämpligt.

- **Konsekvensbedömning**

För att säkerställa fortsatta handelsliberaliseringsåtgärder för Ukraina efter det att förordning (EU) 2024/1392 upphör att gälla den 5 juni 2025 är det nödvändigt att den föreslagna förordningen träder i kraft den 6 juni 2025. Det faktum att behovet är akut har gjort att det inte har funnits tillräckligt med tid för att genomföra en konsekvensbedömning. Bestämmelserna om handel och handelsrelaterade frågor i associeringsavtalet har dock varit föremål för en bedömning av konsekvenserna för hållbar utveckling som beställdes av kommissionens generaldirektorat för handel 2007 och som användes som underlag vid förhandlingarna om det djupgående och omfattande frihandelsavtalet. Undersökningen bekräftade att genomförandet av bestämmelser om handel och handelsrelaterade frågor skulle få positiva ekonomiska konsekvenser för både EU och Ukraina.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Åtgärden medför inte någon ökad administrativ börda för företagen.

- **Grundläggande rättigheter**

Dessa åtgärder följer samma grundprinciper som de som fastställs i associeringsavtalet mellan EU och Ukraina. I artikel 2 i associeringsavtalet med Ukraina fastställs att i) respekten för demokratiska principer, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt ii) rättsstatsprincipen utgör grundläggande delar av det avtalet.

De handelsliberaliserande åtgärderna är också förenliga med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. För det första är deras direkta effekt att importen från Ukraina görs till föremål för färre restriktioner än vad som skulle vara fallet om övervakning och skyddsåtgärder skulle tillämpas på importen från Ukraina. För det andra innebär åtgärderna inte att unionen åsidosätter sin skyldighet att skydda de grundläggande rättigheterna enligt stadgan, eftersom skyddet av de grundläggande rättigheterna i fråga (i förekommande fall) fortfarande kan säkerställas på andra sätt. För det tredje, vad gäller möjlig ojämlig behandling av importörer eller användare av produkter med ursprung i Ukraina (i förhållande till importörer eller användare av produkter med ursprung i andra tredjeländer som inte undantas från övervakning och skyddsåtgärder), förekommer en sådan skillnad i behandling i andra fall där import inom ramen för unionens bilaterala handelsavtal undantas från skyddsåtgärder och detta (inbegripet användning av en giltig rättslig grund) utgör ett legitimt utövande av unionens gemensamma handelspolitik i syfte att stärka den ekonomiska integrationen.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Ej tillämpligt.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Mot bakgrund av den ekonomiska situationen i Ukraina är syftet med denna förordning att skydda villkoren för marknadstillträde för import från Ukraina genom tillfälligt upphävande av vissa bestämmelser om övervakning och skyddsåtgärder i förordning (EU) 2015/478 om gemensamma importregler.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING**om tillfälligt upphävande av vissa delar av förordning (EU) 2015/478 vad gäller import av ukrainska produkter till Europeiska unionen**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet¹, och

av följande skäl:

- (1) Associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (*associeringsavtalet*)² utgör grunden för förbindelserna mellan unionen och Ukraina. I enlighet med rådets beslut 2014/668/EU³ har avdelning IV i associeringsavtalet, som avser handel och handelsrelaterade frågor, tillämpats provisoriskt sedan den 1 januari 2016, och trädde i kraft den 1 september 2017 efter att ha ratificerats av alla medlemsstater.
- (2) Genom associeringsavtalet stärks och breddas parternas förbindelser på ett målmedvetet och innovativt sätt för att underlätta och uppnå gradvis ekonomisk integration, vilket görs i överensstämmelse med de rättigheter och skyldigheter som följer av parternas medlemskap i Världshandelsorganisationen.
- (3) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478 av den 11 mars 2015 om gemensamma importregler⁴ fastställs gemensamma regler för import från de flesta tredjeländer, inbegripet Ukraina. Förordningen innehåller också bestämmelser om övervaknings- och skyddsåtgärder.
- (4) Rysslands provocerade och oberättigade fullskaliga invasion av Ukraina, som pågår sedan den 24 februari 2022, har haft en djupgående negativ inverkan på Ukrainas

¹ Europaparlamentets ståndpunkt av den ... (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt (ännu inte offentliggjord i EUT).

² EUT L 161, 29.5.2014, s. 3.

³ Rådets beslut 2014/668/EU av den 23 juni 2014 om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och om provisorisk tillämpning av associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, vad gäller avdelning III (med undantag för bestämmelserna om behandling av arbetstagare som är tredjelandsmedborgare och lagligen anställda på den andra partens territorium) och avdelningarna IV, V, VI och VII i avtalet, samt därtill hörande bilagor och protokoll (EUT L 278, 20.9.2014, s. 1).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478 av den 11 mars 2015 om gemensamma importregler (EUT L 83, 27.3.2015, s. 16).

förmåga att bedriva handel med resten av världen. Detta gäller till exempel sektorn för järn och stål, på grund av att järn- och stålproduktionsanläggningar har ockuperats eller förstörts. Det har också varit fallet för andra delar av Ukrainas ekonomi.

- (5) Under dessa omständigheter och för att mildra de negativa ekonomiska konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina är det lämpligt att till förmån för Ukraina undanta import till unionen med ursprung i Ukraina från unionens övervaknings- och skyddsåtgärder. För detta ändamål är det nödvändigt att tillfälligt upphäva ett antal bestämmelser i förordning (EU) 2015/478 om gemensamma importregler, med avseende på import från Ukraina.
- (6) Kommissionen bör ges befogenhet att, genom en genomförandeakt, tillfälligt upphäva tillämpningen av denna förordning med avseende på en viss produkt. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁵. Varaktigheten för detta tillfälliga upphävande bör vara tillräckligt lång, så att kommissionen kan lägga fram ett förslag och så att parlamentet och rådet kan anta en förordning om tillfälligt upphävande, ändring eller upphävande av denna förordning.
- (7) Denna förordning bör gälla i tre år och automatiskt förlängas med ytterligare treårsperioder, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader innan denna förordning upphör att gälla.
- (8) Mot bakgrund av att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1392⁶ upphör att gälla den 5 juni 2025 och att den innehåller bestämmelser som fram till nu har haft samma verkningar som den här förordningen, bör den här förordningen träda i kraft den 6 juni 2025.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Handelsliberaliseringsåtgärder

Tillämpningen av artiklarna 2, 4–7, 9–17 och 19–21 i förordning (EU) 2015/478 om gemensamma importregler ska tillfälligt upphävas avseende import till unionen med ursprung i Ukraina.

Artikel 2

Tillfälligt upphävande

Kommissionen ska ges befogenhet att anta en genomförandeakt i syfte att tillfälligt upphäva tillämpningen av denna förordning med avseende på en viss produkt under en period som i princip inte får överstiga tolv månader, om importen av den aktuella produkten med ursprung i Ukraina ökar till en nivå som avsevärt bidrar till allvarlig skada eller hot om allvarlig skada

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1392 av den 14 maj 2024 om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar de handelsmedgivanden som är tillämpliga på ukrainska produkter enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1392/oj>.

för en unionsindustri som producerar en likadan eller direkt konkurrerande produkt. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 3.2.

Artikel 3
Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av kommittén för skyddsåtgärder i fråga om artikel 4 i denna förordning. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 4
Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den 6 juni 2025.

Den ska gälla för en inledande period av tre år.

Tillämpningen ska genom tyst medgivande förlängas med på varandra följande treårsperioder, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av varje period.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

**FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT FÖR FÖRSLAG SOM ENDAST
PÅVERKAR BUDGETENS INKOMSTSIDA**

1. FÖRSLAGETS BETECKNING

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillfälligt upphävande av vissa delar av förordning (EU) 2015/478 vad gäller import av ukrainska produkter till Europeiska unionen

2. BUDGETRUBRIKER

Kapitel 12, artikel 120

3. BUDGETKONSEKVENSER

- Förslaget påverkar inte budgeten.
 Förslaget påverkar inte utgifterna, men däremot inkomsterna på följande sätt:

Budgetrubrik	Inkomster	Period: del av 2024 – del av 2025* (miljoner EUR avrundat till en decimal)
Kapitel 12, artikel 120	Ingen påverkan på egna medel	Ej tillämpligt
Totalt		

* Ettårsperiod från det att förordningen träder i kraft

4. BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING

För att förhindra bedrägerier bör rätten att omfattas av de handelsåtgärder som fastställs i denna förordning villkoras med att i) Ukraina uppfyller samtliga relevanta villkor för att erhålla förmåner enligt associeringsavtalet (inklusive ursprungsreglerna för de berörda produkterna och de därmed sammanhängande förfarandena), och med att ii) Ukraina deltar i ett nära administrativt samarbete med unionen (i enlighet med associeringsavtalet).